

Dosarul nr. 2r-74/2021

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: I. Gorlenco)

instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: G. Vavrin, I. Dănăilă, T. Berdilă)

D E C I Z I E

7 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Veronica Vasilachi,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Vasilachi
împotriva lui Ion Grosu, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială
și Protecție a Familiei Cahul și Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a
Familiei Ștefan Vodă cu privire la decăderea din drepturile părintești,
împotriva încheierii din 1 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 5 decembrie 2019, Veronica Vasilachi a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ion Grosu, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială
și Protecție a Familiei Cahul și Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a
Familiei Ștefan Vodă, solicitând decăderea lui Ion Grosu din drepturi părintești față
de copilul minor Dana Grosu.

Prin hotărârea din 11 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a respins
cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Vasilachi împotriva lui Ion
Grosu, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a
Familiei Cahul și Direcția Generală Asistență Socială și Protecției a Familiei Ștefan
Vodă cu privire la decăderea din drepturile părintești, ca fiind neîntemeiată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe la 27 iulie 2020, Veronica
Vasilachi a depus cerere de apel, solicitând repunerea în termen de depunere a
apelului și casarea hotărârii din 11 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central
cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin încheierea din 1 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul s-a respins cererea
Veronicăi Vasilachi privind repunerea în termenul de declarare a apelului, și s-a
restituit Veronicăi Vasilachi cererea de apel cu toate înscrisurile anexate, din motivul
că a fost depusă în afară termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze
repunerea în termen.

La 11 decembrie 2020 și la 20 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal,
Veronica Vasilachi a declarat recurs, prin care a solicitat casarea integrală a
încheierii cu adoptarea unei noi hotărâri de repunere în termen a apelului.

În motivarea recursului a indicat că încheierea este neîntemeiată, deoarece apelanta nu a avut posibilitate de a depune în termenul stabilit cererea de apel, iar instanța de apel nu a ținut cont la adoptarea soluției de argumentele și probele prezentate de apelantă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat încheierea contestată la 1 decembrie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copieii încheierii prin scrisoarea de însoțire din 22 decembrie 2020 (f.d. 126).

Astfel, recursul declarat la 11 decembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs reține că prin hotărârea din 11 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Vasilachi împotriva lui Ion Grosu, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul și Direcția Generală Asistență Socială și Protecției a Familiei Ștefan Vodă cu privire la decăderea din drepturile părintești, ca fiind neîntemeiată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe la 27 iulie 2020, Veronica Vasilachi a depus cerere de apel, solicitând repunerea în termen de depunere a apelului și casarea hotărârii din 11 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

În debut, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 369, alin. (1), lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin încheierea din 1 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul s-a respins cererea Veronicăi Vasilachi privind repunerea în termenul de declarare a apelului, și s-a restituit Veronicăi Vasilachi cererea de apel cu toate înscrisurile anexate, din motivul că a fost depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Recurenta a criticat încheierea instanței de apel, indicând că instanța de apel a ajuns la o concluzie incorectă precum că apelul a fost depus tardiv.

În conformitate cu prevederile art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu prevederile art. 116 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

Astfel, Colegul reține că conform materialelor dosarului la data de 4 iunie 2020, apelanta Veronica Vasilachi a depus la Judecătoria Cahul, sediul Central, o cerere prin care a solicitat în mod expres petrecerea ședinței de judecată din 11 iunie 2020, în lipsa sa, neindicând motivele ce justifică imposibilitatea prezenței în ședința de judecată (f.d. 38), ceea ce demonstrează cu certitudine că apelanta a cunoscut despre faptul că la data de 11 iunie 2020, va avea loc judecarea cauzei civile la acțiunea formulată de ea.

Mai mult ca atât, faptul că a fost la curent despre ședința de judecată din 11 iunie 2020, a fost confirmat de apelantă și în ședința de judecată în instanța de apel.

La fel, actele cauzei denotă că la 12 iunie 2020, apelanta Veronica Vasilachi a expediat în adresa Judecătoriei Cahul, sediul Central o cerere, prin care a solicitat eliberarea hotărârii motivate în prezenta cauză (f.d. 57).

Astfel, instanța de apel întemeiat a constatat că apelanta Veronica Vasilachi a cunoscut despre emiterea de către prima instanță a hotărârii în cauză, din data de 11 iunie 2020.

În susținerea cerinței de repunere în termen a apelului, apelanta a invocat faptul că s-a aflat peste hotarele Republicii Moldova până la data de 9 iulie 2020, iar din data respectivă până la data de 23 iulie 2020 s-a aflat în regim de autoizolare.

Totodată, la cererea de apel depusă apelanta a anexat copia pașaportului internațional de călătorie, prin care se atestă că la data de 10 iunie 2020 și apoi la 09 iulie 2020, ea a revenit de peste hotarele Republicii Moldova (f.d. 71), respectiv este cert că la data de 12 iunie 2020, data depunerii cererii de eliberare a hotărârii motivate, apelanta Veronica Vasilachi se afla în țară.

Așadar, din data de 12 iunie 2020 și până la a doua plecare în România, și revenirii pe data de 9 iulie 2020, apelanta a avut posibilitatea de a depune cererea de apel, inclusiv și apel nemotivat.

Circumstanțele respective denotă că, apelanta nu a fost în imposibilitatea totală de a depune un apel împotriva hotărârii primei instanțe, cum a invocat în cererea de apel, privind repunerea în termen de depunere a apelului.

Totodată, Colegiul învederează că în conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Așadar, respectarea de către părți a termenilor legali constituie o obligare pozitivă a părților și are menirea asigurării bunei funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de Lege și doar în cazul în care partea înaintează o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și 362 Cod de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate, ceea ce la caz nu se regăsește.

În sensul art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin

pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sanțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Analizând materialele cauzei, prin prisma argumentelor expuse de recurentă, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a considerat că cererea de apel urma a fi restituită, în cazul în care apelul a fost declarat în afara termenului legal și i-a fost refuzat în cerința de repunere în termen a apelului.

Astfel, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurenteii, precum că apelul urmează a fi repus în termen, deoarece precum denotă actele cauzei hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la data de 11 iunie 2020, pe când apelul a fost depus abia la data de 27 iulie 2020, în afara termenului legal.

Tot aici, Colegiul menționează că termenul de declarare a apelului nu se calculează de la data aducerii la cunoștință a hotărârii, dar de la data pronunțării hotărârii.

Pe cale de consecință, instanța de judecată consideră că recurenta a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or, ultima trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Contrar celor menționate, apelanta nu au dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

În astfel de circumstanțe, instanța de judecată decelează că acțiunile recurenteii privind depunerea cererii de apel la data de 27 iulie 2020, împotriva hotărârii din 11 iunie 2020 nu constituie decât o ignorare a acesteia de a-și respecta drepturile și obligațiile procedurale, în condițiile când art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Aici se impune a evidenția că CtEDO, în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 § 1 al Convenției decât în cazul în care acestea

urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Conform practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom*, Reports 1998-IV, p. 1660, § 72; *Malahov c. Moldovei*, hotărârea din 07 iunie 2007).

Subsidiar, Colegiul precizează că recurenta era obligați să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunilor sale, având în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Cahul, corect a restituit cererea de apel, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Veronica Vasilachi, împotriva încheierii din 1 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Vasilachi împotriva lui Ion Grosu, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul și Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Ștefan Vodă cu privire la decăderea din drepturile părintești.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat